

THE ROADS TO EUROPEAN DEMOCRACY **TRANSEUROPA CARAVANS**

Summary of the Electronic Report

CZ

This publication is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). The content of this publication represents only the views of the author and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

EUROPEAN
ALTERNATIVES

krytyka
polityczna

TRANSEUROPA CARAVANS: CESTY K EVROPSKÉ DEMOKRACII

Jedním z klíčových práv občanů Evropské Unie je právo svobody pohybu. I když se počet mobilních občanů EU nedávno zdvojnásobil – v roce 2019 bylo napočítáno přes 17 milionů občanů, kteří žijí a pracují v jiném členském státě EU než kde se narodili – jen zanedbatelné množství z nich se účastní komunálních a evropských voleb. Nízká volební účast těchto občanů je znepokojivým trendem, který může vést k jejich vyloučení z procesu demokratického podílení se na politice EU.

Tato skutečnost byla jedním z důvodů, kvůli kterým se tým aktivistů z projektu Transeuropa Caravans se ve volebním roce 2019 ujala role mentorů vzdělávajících tyto občany v oboru jejich práv a zodpovědnosti v rámci evropské politiky. Během jara a podzimu roku 2019 se posádkám karavanů podařilo kontaktovat přes 5000 lidí na téměř 80 místech ve 38 městech v 15 evropských státech; setkávaly se s evropskými občany, naslouchaly jejich příběhům, pomáhaly v jejich úsilí a propagovaly využívání voličských práv a volební participaci občanů, kteří žijí a pracují v zahraničí. Leitmotivem celého projektu bylo objasňování evropských témat a různé způsoby zapojování občanů do využívání svého práva svobodného pohybu při spojování sil v boji za demokracii i napříč státními hranicemi.

Cesty vykonané na jaře 2019:

1. Středoevropská a východoevropská cesta: Německo, Rakousko, Maďarsko, Slovensko: Veřejný prostor podléhající tlaku
2. Západní cesta: Francie, Španělsko, Portugalsko: Města solidarity
3. Visegrádská cesta: Polsko, Česká Republika, Slovensko: Kultura a divadlo
4. Baltská cesta: Švédsko, Finsko a Estonsko: Udržitelnost a klimatická změna

Podzimní cesta – říjen a listopad 2019:

5. Středomořská cesta: Itálie, Slovinsko, Chorvatsko: Migrace a hranice

Na každé ze zastávek se týmy z karavanů setkávaly s místními lidmi a otevíraly diskusi na téma evropského občanství a svobody pohybu formou workshopů, spontánních veřejných happeningů, objevování a propojování lokálních projektů, rozhovorů, skupinových debat a účasti na demonstracích a veřejných událostech. Cílem této snahy bylo zvýšit povědomí o možnostech politické participace v EU mezi mobilními občany a tak zlepšit znalosti místních úředníků, aktivistů a obyvatel ohledně evropského občanství a s ním souvisejících politických práv.

Výsledná [ZPRÁVA](#) prezentuje sadu osvědčených postupů a doporučení založených na tří základních kamenech státního nebo evropského občanství jako takového: právech jednotlivce, podílení se na působení celku a začlenění se do něj. Týmy

Transeuropa Caravans osobně poznaly a prozkoumaly řad místních i regionálních iniciativ, uvedených ve zprávě jako osvědčené postupy, které prokazují že inkluzivní Evropy je skutečně lze dosáhnout – pokud se podaří spojit síly občanské společnosti, evropských institucí a místní samosprávy, porazit narativ národoveckého populismu a především si uvědomovat hodnoty evropského občanství.

Následující shrnutí obsahuje klíčové výstupy projektu. Rozsáhlejší zdůvodnění metody, účelu a práce projektu Transeuropa Caravans lze nalézt v připojené [ZPRÁVĚ](#).

1. Volby do evropského parlamentu 2019 – a co dál? Plánování a provádění cest a aktivit organizovaných Transeuropa Caravans bylo umožněno nadcházejícími volbami do evropského parlamentu, díky kterým byla v roce 2019 evropské politice věnována větší pozornost ze strany veřejnosti. Díky tomuto záběru na evropská témata bylo týmům z Transeuropa Caravans umožněno se angažovat v tématech s vyšší účastí veřejnosti, než bývá u témat spojených s EU obvyklé a zároveň umožnily místním iniciativám, aby svoje problémy a navrhovaná řešení přednesly před širším publikem. Transeuropa Caravans tedy došly k závěru, že evropské instituce, občanské iniciativy i místní samospráva zaměstnávají celou řadu talentovaných lidí, kteří skutečně dokáží aktivizovat širší veřejnost; měly by tedy na této aktivizaci pracovat průběžně, ne jen před volbami.

2. Evropské konexe: Projekt se podařilo objevit příklady dobré praxe lokálních aktivit, které by bylo možné aplikovat i v jiných částech Evropy pomocí vytvoření sítě konexí. Tato metoda se může týkat takřka jakéhokoli odvětví lidské činnosti, ale je zvláště evidentní u otázky svobody pohybu a migrace: jedním z trendů, které týmy z Transeuropa Caravans na svých cestách vyzorovaly, bylo vyvíjení iniciativy směřující k bourání bariér mezi migranty, evropskými občany pocházejícími z jiné země a místními. Někde tyto iniciativy vznikly jako reakce na protiimigrační rétoriku převládajícího politického diskurzu, někde vznikly z popudu místní samosprávy. Mobilní občané EU by nicméně podle výstupů z projektu profitovali ze silnější a rozsáhlejší sítě mezinárodních organizací používající stejné metody při práci se stejnými skupinami lidí napříč kontinentem.

3. Ohniska problémů: I když pozitivní výstupy z projektu ukazují na mnohem pokročilejší zacházení s evropskou mobilitou než by se mohlo zdát z průzkumů veřejného mínění, byl zaznamenán i návrat k nacionalismu, zmenšování veřejného prostoru a odporu ke změnám, často v extrémní podobě. Karavany identifikovaly několik kriticky významných míst, do jejichž řešení by se kromě zásahu ze strany občanské společnosti měla pustit i samospráva včetně institucí EU:

Informační propast. V oblasti přístupu k informacím a radám existuje značný kontrast mezi hlavními městy, ve kterých se obvykle vyskytují instituce poskytující poradensství a služby migrantům, a středními a menšími městy, ve kterých není k dispozici nic. Tato absence se dotýká zejména míst, v jejichž okolí bývají hromadně zaměstnávání pracovníci ze zahraničí a zón určených k přilákání zahraničních investorů. Týmy z karavanů se setkaly s pracovníky, kteří po zkušenostech s nutností bojovat za svá vlastní práva projevíli ochotu bojovat za zajištění těchto práv pro jiné. S dostatečnou podporou by měli být schopni ucpat tuto informač-

ní propast předáváním svých znalostí a poskytováním rad. Ruku v ruce s tímto opatřením jde potřeba dalšího výzkumu, který by identifikoval a vymezil zóny kombinující vysokou míru imigrace a nedostatečnou podpory ze strany institucí.

Podpora potlačované občanské společnosti. Soudě z informací posbíraných týmy z karavanů, v Evropě průběžně vznikají iniciativy stavějící se proti protiimigrační nebo rasistické rétorice. Tyto iniciativy jsou nicméně vystaveny politickému tlaku ze strany vlád, které je obviňují z jednání proti národním zájmům. Jedním z závěrů projektu je, že tyto skupiny potřebují výjimečnou míru pomoci k tomu, aby mohly nadále vykonávat svou činnost v často nacionalistickém prostředí a zároveň by měl být vytvořen nový program EU týkající se evropských práv a hodnot, který by těmto organizacím poskytoval strukturální podporu.

Doporučení Transeuropa Caravans:

1. Pracovat na celoevropské síti asociací určených k ochraně práv evropských občanů.
2. Provést další výzkumy migračních tras a dostupnosti podpory v určených lokalitách.
3. Inspirovat se příklady lokálních iniciativ a vytvořit specificky evropskou demokratickou kulturu.
4. Vzdělávat a zapojovat mladé Evropany do Evropského akčního plánu pro demokracii.
5. Vytvořit mezinárodní platformu sdílející a vylepšující techniky zvyšování občanské angažovanosti a šířící povědomí o možnostech volného pohybu po Evropě
6. Podporovat pluralismus médií a nezávislá média.
7. Bojovat proti nacionalismu a politickému rozdělování společnosti jasným narativem o evropských hodnotách.

www.transeuropacaravans.eu

[#transeuropaCaravans](https://twitter.com/transeuropaCaravans)

facebook.com/EuroAlter

twitter.com/EuroAlter

instagram.com/european_alternatives